

මාර්ටින් වික්‍රමසිංහගේ නවකථා ශිල්පධර්ම

විද්‍යාදය මණ්ඩපයේ සිංහල අධ්‍යයනාංශයේ
ඒ. ඩී. සුරවීර විසින්

I

“(නවකථාවේ) ශිල්පධර්ම ගැන කථා කරන විට අපට හැම දේ ගැන ම පාහේ කථා කිරීමට සිදු වන්නේය. එයට හේතුව ලේඛකයාගේ වස්තු විෂය සංඛ්‍යාත අත්දැකීම් ඉදිරිපත් කරනුයේ ශිල්පධර්ම මගින් වීමය. ස්වකීය විෂය අනාවරණයට, ගවේෂණයට හා වර්ධනයටත්, එසේ ම එහි අර්ථප්‍රකාශනයටත්, අවසාන වශයෙන් එහි අගය නිර්ණය කිරීමටත් ඇති එක ම මාර්ගය වන්නේ ශිල්පධර්මයි.”

-මාක් ස්කෝර්ෂ්

“(සාහිත්‍ය කෘතියක) ස්වරූපය තීරණය කරනු ලබනුයේ අන්තර්ගතය විසිනි.”

-ජෝජ් ලුකාස්

පූර්වෝක්ත ප්‍රකාශ දෙක අනුව සාහිත්‍ය කෘතියක වැඩි අවධානය යොමු කළ මනා ශිල්පධර්ම කෙරෙහි ද, අන්තර්ගත කරුණු කෙරෙහි ද යන්න පිළිබඳ මතභේද ඇති බව පෙනෙන්නේ ඒ දෙපක්ෂය ම ඉවත ලිය නොහෙන බව පිළිගත මනා වෙයි. සාහිත්‍ය කෘතියක අගය රඳා පවත්නේ අවයව එකමිතියෙන් මතු වන සමස්තාර්ථය මතය.

නවකථා දෙළසක් ලියූ මාර්ටින් වික්‍රමසිංහ (1891-1976) කාලයාගේ ඇවෑමෙන් ස්වකීය මුල් කෘතිවල තුඩු අඩුපාඩු අවබෝධ කර ගත්තේය. 1961 දී ලියන ‘ලද මතු දක්වෙන පාඨ අනුව ඒ බව පැහැදිලි වේ.

“...ලීලා කථාව ලියන්නට සිතුවේ පියදස සිරිසේනගේ නුපුළුල් මතයන්ට විරුද්ධ වාදයක් නැගීම මැනවයි හැඟුණු බැවිනි. මා අදහස් කළේ නවකථාවක් ලියන්නට නොව සිංහල උගතුන් පමණක් නොව ඉංග්‍රීසි උගතුන් ද දැඩි කොට ගත් ඇතැම් සිරිත් වලට හා මිථ්‍යා විශ්වාසයන්ට ද පහර දීමටයි. පියදස සිරිසේනගේ නවකථා රීතියම මම ඒ සඳහා උපයෝගී කර ගත්තෙමි.”⁴

“මගේ ‘සෝමා,’ ‘අධිරාගනී’ යන කල්පිත අද්භූත කථා පොත් දෙක . . . .,”⁵

-
1. *Approaches to the Novel*, ed. by Robert Scholes, Revised ed. 1966, “Techniques of Discovery, Mark Schorer, p. 141
  2. *The Meaning of Contemporary Realism*, George Lukacs, Tr. by John and N. Mander, 3rd impression, 1972, p. 19.
  3. ලීලා (1914), සෝමා (1920), අධිරාගනී (1923), සිතා (1923), මිරිහුව (1925), රෝහිණි (1929), ගම්පෙරළිය (1944), යුගාන්තය (1949), විරාගය (1956), කලියුගය (1957), කරුවල ගෙදර (1963), බවතරණය (1973).
  4. උපන් ද සිට, මාර්ටින් වික්‍රමසිංහ, 2 වන මුද්‍රණය, 1962, 132 පි.
  5. එම 239 පි.

“සිතා’ ‘මිරිඟුව’ ‘ගැහැනියක්’⁶ කථා මා ලියුවේ බොළඳ කථා ලිවීමෙන් ගැලවෙනු පිණිසයි. ඒ කථා පොත් තුනම නොවිකිණිණ. මා යළිත් නවකථා ලියන්ට වෑයම්කළ යුතුද? කෙනෙක් නොවිකුණුණත් ‘සෝමා’ වැනි කථා ලිවීම මට නොකළ හැකි කාර්යකි. ‘සිතා’ ‘මිරිඟුව’ හා ‘ගැහැනියක්’ ද ලිවීමෙන් මම සිංහලයන්ගේ ජීවිතය පිළිබඳ මගේ සුහද අත්දැකීම් කීමටත් වර්ණනයටත් උචිත රිතියක් නිපදවා සකස් කොට ගත්තෙමි. එය හැර දමා යළිත් ‘සෝමා’ කථා රිතියට බසින්තේ කෙසේද? මම නවකථා නොලියන්ට සිතාගත්තෙමි’.⁷

මුල් නවකථා තුනේ දී අනුගමනය කළ “අදහන රිතිය” අතහැර “ජීවිතය පිළිබඳ සුහද අත්දැකීම් කීමටත් වර්ණනා කිරීමටත්” සිතා, මිරිඟුව යන නවකථා ලියන ලදී. මේ වූකලී වික්‍රමසිංහ නවකථාවේ දෙවන අවස්ථාවයි.

මිරිඟුවෙන් පසු මෙම ලේඛකයා නවකථා ලිවීම තාවකාලිකව අත්හළේ කරුණු දෙකක් නිසා බව පෙනේ. එකක් එකල විසූ සිංහල පාඨකයා පුරුදු වී සිටි අදහන කථා සම්ප්‍රදය ප්‍රතික්ෂේප කිරීමය. අනෙක් කරුණ නම් ඒ කථා නොවිකිණීමය. විකිණෙන සුලබ කථා ලිවීමට ඔහු ඉදිරිපත් නුවූයේය. ඉක්බිති තව අත්හද බැලීමක් කරන ලදී. එනම් රෝහිණි නම් ඓතිහාසික නවකථාව ලිවීමය. වරිත නිරූපණයට නොව කථාවට මුල් තැන ලැබෙන මේ ඓතිහාසික ආබ්‍යානය ලිවීමේ දී රාජපල් සබාවිනිගේ ස්කැරමුණ් නම් කෘතියේ ආභාසය ලබා ඇති බව කියනු ලැබේ.⁸

මාර්ටින් වික්‍රමසිංහගේ නවකථා කලාවේ පරිණත අවස්ථාව ආරම්භ වූයේ 1944 දී ගම්පෙරළියත් සමගය යි කිව හැකිය.⁹

බවතරණය හා සමහරවිට විරාගය ද හැර ගම්පෙරළියේ පටන් හැම නවකථාවකට ම පසුබිම් වී ඇත්තේ “සංස්කෘතික ගැටුම් මුල් කර ගත් සමාජ පෙරළියයි.” ඔහුගේ කෘතිවල විශේෂත්වය නම් ඒ සංස්කෘතික විපර්යාසය සමාජ - ආර්ථික පදනමක සිට පළමු වරට විග්‍රහ කිරීමයි. මිරිඟුවට නම්, “ඉංග්‍රීසි සංස්කෘතියෙහි හරය වත් සිංහල සංස්කෘතියෙහි හරය තබා පිටපොත්ත වත් නොදත් සිංහල ඉහළ සමාජයේ”¹⁰ වරිත වස්තු වූවත් එහි ද විග්‍රහ කෙරෙන්නේ සංස්කෘතික ගැටුමය. මිරිඟුවේ මොලී ‘නම්බුව කබල් ගෑම’ ප්‍රතික්ෂේප කළ නිසා අපකීර්තියටත් අත්තිමේ දී මරණයටත් ගොදුරු වූ අතර ගම්පෙරළියේ නන්ද හැකි හැම විට ම නම්බුවත් ‘කුල ගර්වයත්’ රැක ගැනීමට ක්‍රියා කළ සැටි පැහැදිලි වෙතත්, තම දරුවන් ඒ අපේක්ෂා ගරු නොකිරීම නිසා ඇය ද කලකිරීමට පත් වූ වග කලියුගය පවසයි.

කර්තෘ අපේක්ෂා කරන සංස්කෘතික පරතරය ප්‍රකට කරන එක් හොඳ උදාහරණක් නම් විවාහය සම්බන්ධයෙන් ඒ ඒ වරිත දරන ආකල්ප බව පෙනේ. මිරිඟුවේ මනුවර්ණ මොලීට විවාහ යෝජනා කළ විට ඇය දෙන පිළිතුර නම්, “අම්මාගේත් තාත්තාගේත් සතුට ලබා ගනින්න”¹¹ යනුයි. ගම්පෙරළියේ පියල්ට නන්ද දෙන පිළිතුර, “අම්මාගෙන්

6. 1924 දී පළ වූ ‘ගැහැනියක්’ වික්‍රමසිංහගේ පළමු වැනි කෙටිකතා සංග්‍රහයයි.
7. උපන්ද සිට, 239 පි.
8. සිංහල නවකථා, ඊ. ආර්. සරච්චන්ද්‍ර, 1950, 12 පි.
9. බලන්න: නවකතා නිර්මාණය හා අවබෝධය, ඒ. ඩී. සුරවීර, 1973, 2 පරිච්ඡේදය.
10. මී ඟුව, 4 වන මුද්‍රණය, 1969. අලුත් හැඳින්වීම 5 පි.
11. මිරිඟුව, 36 පි.

අහන්න” “අම්මා කැමති නම් මම කැමැතියි”, “අම්මා අකමැති නම් මම කැමැති වන්නේ මොකට ද?”¹² යනුයි. නන්ද අම්මාගේ බහ ඉක්මිමට එඩිතර නොවූ වාය. කලියුගයේ ඇලන් ලන්සි තරුණියක විවාහ කර ගැනීම ගැන නන්ද තදින් කෝප වූවාය. සවිමන් කබලාන හා පෙම් බැඳගත් නාලිකාට ඇගේ මව නන්ද තර්ජනය කරන්නේ මෙසේය. “...උඹ විවාහ වෙන්න ඕනෑ මව්පියන් කියන තරුණියෙක් එක්ක.”¹³ යුගාන්තයේ අරවින්ද විහාරභේනට වමරි පෙම් කරන බව ඇසූ නාලිකා පැවසුවේ ද තම මිත්තණිය වූ මාතර භාමිනේ කියු දේ මය. “පාන් පෙට්ටිය ඔළුව උඩ නියාගෙන ඇවිදලා විකුණා පොහොසත් උණු මිනිහෙක් එයාගේ තාත්තා. එයාගෙ අම්මා මහ පිටිසර ගැනියක්...”¹⁴ මේ එක් පැත්තකි. එහි තවත් පැත්තක් ඇත. “මම බඳිනවා නම් බඳින්නේ අරවින්ද මිසක් එයාගේ තාත්තා නෙව්”යි වමරි අම්මාගේ වචනවලට හරස් කපයි.¹⁵ විරාගයේ දී ද විවාහය සඳහා වැඩිහිටියන්ගේ අවසරය පිළිබඳ ප්‍රශ්නය මතු වේ. “අම්මාත් තාත්තාත් කැමති නම් සරා මට කැමති වේව්” යි සිරිදස කියයි.¹⁶ අරවින්ද සරෝජිනී විවාහ කර ගැනීමට ඉදිරිපත් නුවූයේ මව්පියන්ගේ කැමැත්ත නොලැබෙන නිසාය. එහෙත් එඩිතර තරුණියක වූ සරෝජිනී “මම කසාද බඳින්නේ මට කැමති කෙනෙක්” යි අරවින්දට පිළිතුරු දෙන්න¹⁷ ඇගේ මතයට ඉඩ ලැබුණේ නැත. කරුවල ගෙදර දී සිරිමල් ද නිමල් ද මවුපියන්ගේ අනුදනුම නැතිව විවාහ ජීවිතයට ඇතුළු වීම ගැන ඔවුහු කෝප වෙති.

මෙහි දක්වන ලද්දේ වික්‍රමසිංහගේ නවකථාවලිය පුරා දිවෙන එක් වින්තන රටාවක් පමණය. (විවාහය හා කතාරටාව අතර ද සම්බන්ධයක් ඇති සැටි මතු සාකච්ඡා කෙරේ.) සංස්කෘතික ගැටුම විවරණය කිරීමේ දී විවාහය නැමැති සංස්ථාව කෙරෙහි ඔහු විසින් විශේෂ අවධානයක් යොමු කරන ලදී.

ගැමි ජීවිතය හා සංස්කෘතිය නගර ජීවිතයටත් සංස්කෘතියටත් වඩා උසස් බව වික්‍රමසිංහගේ නවකථා තුළ බලපවත්වන තවත් පොදු වින්තනයකි.

“ . . . .එක්කෝ සියලු දෙනාම ගැමියන්ගේ තැනට බැස ලද දෙයින් සතුටුව ජීවත් වීමෙනි. නොඑසේ නම් උගැන්මෙන් හා ජීවන මිනුමෙන් සියලු දෙනාටම සමතැන් ලැබිය හැකිසේ ලංකාව සමාජවාදීය උතුරුකුරුවක් කිරීමෙනි.”¹⁸

මේ දෙවන මතය ඉහියෙන් හෝ සංකේතවත් කරන වර්තය නිස්සගේ යයි සිතේ. වික්‍රමසිංහ ගැමි ජීවිතයේත් නගර ජීවිතයේත් දෙකේ ම ඇතැම් අංග නිර්දය ලෙස පුන පුනා විචේචනය කරයි. ඔහුගේ නවකථාවල විශේෂ ලක්ෂණයක් මෙන් ම ඇතැම් තත්හි දුර්වල කමක් ද වන්නේ මෙයයි. සමාජ විචේචනය ඇතැම් විට කථා විකාශනයටත් වරිත නිරූපණයටත් බාධා පමුණුවයි. උදහරණ වශයෙන් යුගාන්තයේ තැනින් තැන රාත්‍රී හෝජන සංග්‍රහ, බාල් නැටුම්, අවන් කෙළි ආදිය වර්ණනා කරනුයේ ඉහළ සමාජයට සිතාසීමට බව පෙනේ. මෙම වර්ණනා මිරිඟුවේ ශුභ භූමි ප්‍රදර්ශන සහ හෝජන සංග්‍රහ වර්ණනා සිහි ගන්වයි. මේ කෘති දෙක ම නාගරික ධනවත් සමාජයේ පුවත් හා සම්බන්ධ වීම අහම්බෙන් සිදු වූවාක් නොවේ.

---

12. ගම්පෙරළිය, 1973, ගුණසේන, 14 පි.
 13. කලියුගය, 2 වන මුද්‍රණය, 1957, 185 පි.
 14. යුගාන්තය, 5 වන මුද්‍රණය, 1958. 158 පි.
 15. යුගාන්තය, 158 පි.
 16. විරාගය, 1956, 87 පි.
 17. විරාගය, 55 පි.
 18. උපන්ද සිට, 68 පි.

පුද්ගල චරිත විශ්ලේෂණයට මුල් තැන දෙන විරාගය නිසා සිංහල නවකථාවේ ක්ෂේත්‍රය පුළුල් වූවා මතු නොව නව ප්‍රවණතාවක් ද ඇරඹිනි වූයේය. එහෙත් විරාගයේ දී ද සමාජ විවේචනය අමතක නොකෙරේ.

සිද්ධාර්ථ චරිතයත්, බුද්ධ චරිතයත් අලලා රචිත බවතරණය සිංහල නවකථා ක්ෂේත්‍රය පුළුල් කෙරෙන අනෙක් කෘතියයි.¹⁹ සිද්ධාර්ථ - බුද්ධ චරිතය දෙස නව දෘෂ්ටිකෝණයක් බැලීම මෙහි විශේෂ ලක්ෂණයක් වී ඇත්තේය. ඓතිහාසික චරිතයක් වස්තු කර ගෙන නව නිර්මාණයක් කිරීමේ දී එය එසේ ම විය යුත්තකි. එහෙත් සංවාද හා ආබ්‍යාන තුළට පාදකයාගේ ඉවසීම සිදී යන තරමට දර්ශනික මත ඇතුළු කිරීම නිසා බවතරණය සම්පූර්ණයෙන් කියවා නිම කිරීමටත්, පරිපූර්ණ වින්දනයක් ලැබීමටත් අසීරු කෘතියක් බවට පත් වෙයි.

දැන් අපි මෙම ලේඛකයාගේ 'තුන් ඇඳුතු නවකථාවේ' අන්තර්ගතයන් (content) ඊට ම සම්බන්ධ වන කාලය හා ඉඩහසරන් (Time and Space) කෙරෙහි අවධානය දක්වමු. ගම්පෙරළිය, කළුගලය, යුගාන්තය යනු විසින් අනුපිළිවෙළින් පරම්පරා භතරක වෘත්තාන්තය දක්වන මේ කෘතියේ අනුපිළිවෙළින් ම නොලියන ලදී; දෙවැන්න ලියන ලද්දේ අන්තිමටය. එසේ ම යුගාන්තයත් කළුගලයත් පළ කෙරුණු අටුවාද පරතරය මැද දී විරාගය ද ලියන ලදී. ඇත්ත වශයෙන් ම ගම්පෙරළිය ලියද්දී තුන් ඇඳුතු නවකථාවක සැලැස්මක් කතුවරයාට තුබූ බවත් සිතිය නොහැකිය. දෙවනුව පළ කෙරුණු යුගාන්තය ලියද්දීත් තුන් ඇඳුතු ප්‍රබන්ධයක් පිළිබඳ අදහසක් පැවති බවත් නොපෙනේ. එසේ වුණි නම් මාලින්ට එංගලන්තයේ සිටිය දී ඔහුගේ මාමා වන ඇලන් මුණ ගැසිය යුතුය. එහෙත් ඒ බවක් ඉභියකින් හෝ සඳහන් නැත. පසුව පහළ වූ අදහසක් අනුව තුන් ඇඳුත්තක් වනසේ යුග දෙකක කථා දෙකක් එකට යා කොට කලියුගය ලියන ලද සේය. මේ කාර්යය සියුම් කුශලතා ඇති ලේඛකයෙකුට විනා කළ නොහැක්කකි.²⁰

ගම්පෙරළිය වනාහී 1904 අප්‍රේල් මස 10 ද හෝ 11 ද ආරම්භ වී 1921-22 දී පමණ අවසන් වන පරිදි ලියා ඇති පරම්පරා දෙකක් සම්බන්ධ කථාවකි.²¹ නන්ද හා පියල් අතර විවාහයෙන් දැවුරුද්දක් ඉකුත් වී කොළඹ පදිංචි වූ පසු ඇලන්ගේ උත්පත්තියේ පටන් පියල්ගේ මරණය තෙක් (1921-22 සිට 1958 පමණ) කථාව කලියුගයෙන් කියවේ.²² යුගාන්තය ආරම්භ වන්නේ සවිමන් කබලානගේත් නාලිකාගේත් පුත් මාලින් උපාධි ලැබීමෙන් පසු එංගලන්තයේ සිට පෙරළා සිය රට පැමිණීමත් සමගය. නාලිකා නම් පියල්ගේ දියණියයි. මේ අනුව කලියුගයේ අවසානයත් යුගාන්තයේ ආරම්භයත් අතර කාල පරතරය යටත් පිරිසෙයින් අවුරුදු විසි හතරක් වත් විය යුතුය. එවිට යුගාන්තයේ ආරම්භය ක්‍රි.ව. 1982 පමණ වන බව පෙනේ²³. එහෙත් යුගාන්තය පවසන්නේ නවසිය හතළිස් ගණන්වල කථාවකි. තුන් ඇඳුතු නවකථාව සමස්තයක් වශයෙන් ගත් කල්හී

19. සිද්ධාර්ථ චරිතය හෝ බුද්ධ චරිතය හෝ අලලා ලියවුණු තවත්, සිංහල ප්‍රබන්ධ ඇත. බලන්න: සුදු හංසයෝ ඉඟිල ගියෝ - හදුපි මහින්ද ජයතිලක, 1971; අමාවැස්ස - ජයසේන ජයකොඩි, 1975.
20. මාර්ටින් වික්‍රමසිංහ සිංහලයට තුන් ඇඳුතු නවකථා එකතු කළ පළමු වන ලේඛකයා නොවේ. පියදස සිරිසේනගේ ජයතිස්ස සහ රොස්ලින්, අපටවෙච්ච දේ, මහා විශ්වල යන කෘතීන් ද එකට යා වූ කතෘන්තරයක් කියවේ.
21. 1 වන සටහන බලන්න. (ලිපිය අග)
22. 2 වන සටහන බලන්න
23. 3 වන සටහන බලන්න

පියල්ගේ වයස හැත්තෑ තුනකට අඩු නොවිය හැකිය. නන්දගේ වයස සඳහන් නැතත් ඒ වන විට ඇයට ද හැටක් වත් පිරි තිබිය යුතුය. මහලු හිමියා මරණාසන්නව රෝහලේ සිටිය දී සමරවීර දෙස්තර අවස්ථාවාදී ලෙස ඇය පොළඹවා ගැනීමට තැත් කළ බවට ඉහියක් කරනුයේ²⁴ ද වර්තමානයේ වයස ගැන සැලකිලි නොදැක්වූ නිසා බව පෙනේ. එසේ ම යුගාන්තයේදී තිස්ස “හැට වයස ද ඉක්මවුවකු”²⁵ බව කියතත් ඔහුගේ වයස ඊට විස්සකින් වත් වැඩි වුව මනාය. එසේ ම තිස්සගේ ක්‍රියා කලාපය එතරම් වයස්ගත වුවකුට නොගැළපේ. මෙවැනි ප්‍රමාද තවත් ඇත. උදහරණයක් වශයෙන් එංගලන්තයේ සිට මුල් ලිපිය එවන ඇලන් එක් තැනක “මීට මසකට පෙර අයිරින් මෙහි ඉස්පිරිතාලයෙහිදී මළාය”²⁶ කියා තවත් තැනක “අයිරින් මැරී තුන් මසකට පසු මේ ලියුම ලියන මට”²⁷ යි පවසන බව පෙන්වා දිය හැකිය. කෙසේ වෙතත් මාර්ටින් වික්‍රමසිංහගේ අපේක්ෂාව වූයේ මෙම ශතවර්ෂයේ මුල් භාගයේ මෙරට සමාජ ප්‍රවණතාවන්ගේ යථාර්ථය පසක් කරගෙන ඒවා ප්‍රතිනිර්මාණය කිරීමයි. එම කාර්යය ඉෂ්ට වන තාක් කල් ගණිත ප්‍රශ්න කෙරෙහි වෙහෙසීමට ඔහු උනන්දු වූ බවක් නොපෙනේ.

ගම්පෙරළියේ නන්ද හා පියල් අතර විවාහයට පැවති බාධකය වූයේ එලවළු බක්කියක් නියාගෙන ජීවත් වීම ආදී “බාල” රැකියාවල් කළ පෙළපතකට පියල් අයත් වීමය.²⁸ ඔවුනතර කුල වශයෙන් වෙනසක් නොවීය. “කුල ගර්වය” “කුල මානය” යන වචන තිස්වරකට ද වැඩියෙන් භාවිත කරමින් ඒ විවාහයට හරස්වූයේ කුල ගර්වයයි කර්තෘ මෙන් ම ඔහු අනුව ගිය විවාරකයන් ද දිගින් දිගට පවසා ඇතත් ඒ සාවද්‍ය ප්‍රකාශයකි. ගම්පෙරළිය මතු කරන ගැටලුව කුලගර්වය පිළිබඳ එකක් නොව පැලැන්-තියේ මහිමයෙන් ඇති කරගත් නම්බුව රැකීම නිසා ඇති වූවකි.

II

“කථාව පාඨකයාට පෙන්විය යුත්තක් සේ සැලකීමට - කථාව එයින් ම පැවසෙන අයුරු නිරූපණය කිරීමට නවකථා කරුවා සිතන තුරු නවකථා කලාව නම් ආරම්භ නොවන්නේමය. නවකථාව වනාහි සිද්ධි දමයක් නොව එකම රූප විත්‍රයකි. කථාවට ප්‍රයෝජනවත් පරිද්දෙන් අනුයෝග කෙරෙන තුරු ඒ සිද්ධිවල ඇති අගයක් නම් නැත්තේය.”²⁹

— පර්සි ලුබොක්

1921 දී පර්සි ලුබොක් පැවසුවේ ප්‍රයෝජනවත් ශිල්පධර්මයකි. සිද්ධි, ආබාසන, සංවාද, වර්ණනා ආදිය කථාවට අවිලංභ්‍ය ආකාරයෙන් අනුයෝග කිරීම අතින් ගම්පෙරළිය, බවතරණය ඇතුළු කෘති වැඩි ගණනක අඩු වැඩි වශයෙන් දුර්වලතා විද්‍යාමාන වුව මාර්ටින් වික්‍රමසිංහ කලියුගයේ දී සහ ඊටත් වඩා හොඳින් විරාගයේ දී සාර්ථක ප්‍රතිඵල ලබා ඇත්තේය.

24. කලියුගය, 203 පි.
25. යුගාන්තය, 130 පි.
26. යුගාන්තය, 16 පි.
27. යුගාන්තය, 25 පි.
28. ගම්පෙරළිය, 64 පි.
29. Percy Lubbock, *The Craft of Fiction*, 7th Printing, New York, 1966, p. 62.

නවකථා කරුවාගේ කාර්යය වර්තමානයේ ක්‍රියාකාරීත්වය මගින් සත්‍යයක් සේ පසක් වන කල්පිතයක් රූපණය කිරීමයි. වර්ත, සිද්ධි, කතාරටාව, දෘෂ්ටි කෝණය, කාලය හා ඉඩ හසර, සංකේත, සංවාද, ආබ්‍යාන යනාදී හැම දෙයකම ඒකීය අරමුණ රූපණයයි. වික්‍රමසිංහ මෙම කාර්යය සපුරා ලත්තේ කෙසේ ද?

“ස්ත්‍රීය තමාට විය හැකි අනාගත විපත් බොහෝ විට දකින්නේ බුද්ධියෙන් නොව සහජ හැඟීමෙනි. රාගය හා කුසගින්න ද වැනි හැම මැඩිමම හුදු බුද්ධිය, ඇබ්බැහි කමට එක්වුණු බුද්ධිය තරම් ප්‍රබල නොවේ. බොහෝ විට පිරිමිහු ඒ ඇබ්බැහි කමින් තොරයෝය. සහජ හැඟීමෙන් අනාගත අන්තරාය දක්නා ස්ත්‍රීය, රාගය, කුසගින්න යන ආදී මුල් හැඟීම් මැඩගැනීම සඳහා ඉව නිසා තම දරුවන් රැකගැනීමට වැරදියම් කරන දිවි දෙනකගේ ශක්තිය ඇත්තියකි ස්ත්‍රීය. ඒ ශක්තිය ලැබුවේ, කුල සිරිත් නොහොත් සමාජ චාරිත්‍ර නිසාය.”³⁰

ශාස්ත්‍රීය ලිපියකින් උපුටා ගත් කොටසකට නොවෙනස් මෙම ඡේදය ගම්පෙරළී යෙහි. කර්තෘ ඉදිරිපත් වී තම මත පාඨකයා වෙත ආරෝපණය කිරීමේ අදහසින් ලියා ඇති මෙහි කථන ක්‍රමය ආත්මගත (Subjective), පුද්ගල නිශ්චිත (Personal) යන නම්වලින් හැඳින්විය හැකිය. රූපණ කාර්යය සඳහා උචිත වන්නේ විෂය නිශ්චිත (Objective) හෝ අසම්බන්ධි (Impersonal) මාර්ගයයි³¹ මාර්ටින් වික්‍රමසිංහ මේ මාර්ගය ප්‍රගුණ කළ ලේඛකයෙකු බවට ද සාධක එමටය.

“දෙසතියක් ගෙවෙන්නට පෙර අනුලාගේ සිතෙහි හටගත් දෙමනසට හේතු වූණු පාඨ හැඟීම් අතුරුදහන් විය. අඹ ගසින්, ලිඳ ළඟ ලොව් ගසින්, පැළඹණ වැටෙහි ගඳපාන පඳුරුවලින්, උදය වරුවේ නඟින කුරුළු ගීතය දෙමනසින් හැකුළුණ ඇගේ සිත පුබුදු කෙළේය. උදය වරුවේ හිරු රැසින් පිබිඳෙන ගස් කොළන් පිසගෙන එන උණුසුම් සුළඟ ස්පර්ශ කරන අනුලාට සිහිවන්නේ තමා කුඩා දරියක මෙන් කළ කී දේය.”³²

මෙම ඡේදයෙහි ඇත්තේ ද කර්තෘගේ වචනය. එහෙත් ඒ කර්තෘගේ අධිකාරීත්වය යටතේ ලියන ලද පාඨයක් නොවේ. එහි කර්තෘ නොසිටී. එහි සිටින්නී අනුලාය.

අපේක්ෂිත නිර්මාණයට උචිත කතාරටාවක් (Plot) ගොතා ගැනීමේ අවශ්‍යතාව වික්‍රමසිංහ විසින් පසක් කර ගන්නා ලදී. මිරිඟුව, ගම්පෙරළිය, යුගාන්තය, බවතරණය යන කෘතිවල දී කාල ප්‍රවාහයට අනුකූලව සිද්ධි ගැළපීමේ සාමාන්‍ය ක්‍රමය අනුගමනය කරන ලද අතර කරුවල ගෙදර, කළියුගය, විරාගය යන කෘතිවල දී ඊට වඩා වෙනස් මාර්ග පිළිපදිනු පෙනේ. ඔහුගේ කථා කලාවේ විශේෂත්වයක් නම් කතා රටාවක් දෘෂ්ටි කෝණයක් අවිලංඝනීය ආකාරයෙන් එකට බැඳී සිටීමය. අනෙක් කෘති සර්ව-වේදී ප්‍රථම පුරුෂ දෘෂ්ටි කෝණයෙන් ඉදිරිපත් කෙරෙන අතර කරුවල ගෙදර, විරාගය යන කෘති ඊට වෙනස්ය.

---

30. ගම්පෙරළිය, 154-55 පිටුව.
31. බලන්න (1) *The Craft of Fiction*, Sec. V, From p. 69.
(2) Wayne Booth, *The Rhetoric of Fiction*, 1961, ch. 2
32. කළියුගය, 104-05 පිටුව.

උත්තම පුරුෂ දෘෂ්ටි කෝණයෙන් ආරම්භ වන කරුවල ගෙදර කථාව මුලදී ඉදිරිපත් වන්නේ කපිකයා (මම) ගම්සභා පාරක් දිගේ යාමෙනි. අවටැති යම් යම් දේ විපරම් කරමින් යන කථකයාට අලුත් මෝස්තරයේ ගෙයක් හමු වන්නේය. “මා කොත්ගලට ආවේ මේ ගෙය හා එහි වෙසෙන්නන් ද පිළිබඳ තවත් තොරතුරු සොයන අවියෙනි...”³³ ඉක්බිති පාඨකයාට නොහැඟෙන සේ සර්වච්චේදී දෘෂ්ටි කෝණයට සංක්‍රමණය වී කාලද්‍රමයට අනුකූලව කථාව ඉදිරිපත් කෙරේ. පාඨකයා කථාවට වඩාත් හොඳින් පිවිසවීමට මේ පිළිවෙත කතුවරයා උපයෝගී කර ගනියි. එසේ ම කථා නායක තිනන් මුලින් පාඨකයාට මුණ ගැසෙන්නේ හැත්තෑවියේ මහල්ලෙකු සේය. එහෙත් ඔහුගේ ජීවිතයේ ආරම්භයේ පටන් කථාව දිගට ම කියවෙයි.

වීරාගයේ කථාව ඇරඹෙනුයේ අරවින්දගේ මරණයෙන් භාර මාසයකට පසුවය. එනම් කථාවේ අගිනි. කථාව ඉදිරිපත් කරනු ලබන්නේ මඟබඳ කරාක සෑමී විසිනි. අවුරුද්දක් ඉන්දියාවේ ඉබාගානේ ඇවිද පෙරළා ආ සෑමී සිරිදසගේ ගෙදරට ගොස් ඔහු හා ඔහුගේ බිරිඳ සමග අරවින්ද ගැන කථා කරයි. අරවින්ද මළ බවත්, ඔහුගේ පොත් මිටියක් කාමරයේ ඇති බවත් සෑමීට අසන්නට ලැබෙයි. ඒ පොත් අතර අරවින්දගේ ආත්ම චරිත කථාවක් ද සෑමී සොයා ගනියි. දෙවන පරිච්ඡේදයේ පටන් කියවෙන්නේ ඒ ආත්ම චරිත කථාවයි.

වීරාගයේ මුල් පරිච්ඡේදය දෙවැන්නේ සිට කියවෙන ආත්ම චරිතයට ප්‍රවේශයකි. එය ඉතා සාර්ථක ප්‍රවේශයක් වන්නේ ඒ අරුම පුදුම පුද්ගලයාගේ තනු දැනගැනීමේ දැඩි කුහලක් පාඨකයා තුළ ඇති කෙරෙන හෙයිනි. වීරාගයෙහි සෑමී, අරවින්ද යනුවෙන් අස්මත් ශබ්දවාචකයෝ දෙදෙනෙක් සිටිති. උත්තම පුරුෂ දෘෂ්ටි කෝණයෙන් කථාවක් ඉදිරිපත් කිරීමේදී මෙන් ම ආත්ම චරිත කථාවක් ලිවීමේදී ද ලේඛකයාට අවශ්‍යයෙන් ම යම් යම් සීමා තුළ ක්‍රියා කිරීමට සිදු වෙයි. එහෙත් ඒ සීමාවන් අබිබවා උත්තම පුරුෂ දෘෂ්ටි කෝණයේ මතු නොව සර්වච්චේදී දෘෂ්ටි කෝණයේ ඇතැම් වාසිවලින් ද උපරිම ප්‍රයෝජනය ගැනීමට මේ ලේඛකයා වීරාගය ලිවීමේදී සමත් වූයේය. මෙම ශිල්පීය උපක්‍රමය නිසා චරිත නිරූපණයෙහි ලා ලබා ඇත්තේ ඉමහත් පිටුවහලකි. එහෙයින් වීරාගය වනාහී සිංහල නවකථා ක්ෂේත්‍රයේ දෘෂ්ටි කෝණය අතින් මෙන් ම කතාරචාව අතින් ද විශේෂත්වයක් දරන නිර්මාණයකි.

කතාරචාව අතින් කලියුගය වික්‍රමසිංහගේ අනෙක් හැම කෘතියකට ම වඩා වෙනස්ය; සංකීර්ණය. විවාහයෙන් දැවුරුද්දකට පසු කොළඹ පදිංචියට ගිය පියල්, නන්ද යන අඹු සෑමී යුවලගේ කථාන්තරය පියල්ගේ මරණය තෙක් කලියුගයෙන් කියවේ. කාලය විසින් මෙහි අවුරුදු තිස්පහක් පමණ පරිච්ඡේදයක් ඇතුළත් වන සේ පෙනේ³⁴ එහෙත් කථාව ඇරඹෙන්නේ පියල්ලාගේ වැඩිමල් පුත් ඇලන් විවාහ වී එංගලන්තයට ගොස් දස වසකට පසුව එවන ලද දිගු ලිපියකිනි. එනම් මුළු කථාවෙන් අවුරුදු තිහක් පමණ ඉකුත් වූ තැනිනි. ඉංගිරිසියෙන් ලියන ලදුව, තිස්ස විසින් සිංහලට නහනු ලබන ඇතැම් කොටස් ද, ඒ කරුණු ගැන නන්ද ඉදිරිපත් කරන අදහස් සහ තිස්සගේ විවේචන ද මගින් පියල්, අනුලා, මාතර භාමිනේ, පියල්ගේ මව, තිස්ස, ඇලන්, නාලිකා, වන්දුසෝම යනාදීන්ගේ චරිත අනාවරණය කෙරේ. කලියුගයේ මුල් පරිච්ඡේද හතර වැය වන්නේ මෙම ලිපිය සහ එහි විවේචන ද සඳහාය. පස් වන පරිච්ඡේදයෙන් පියලුත් නන්දත්

33. කරුවල ගෙදර, 1963. 10 8.
34. 2 වන සටහන බලන්න.

මාර්ටින් වික්‍රමසිංහගේ නවකථා ශිල්පධර්ම

කොළඹ පදිංචි වූ ද පටන් පුවත් නන්ද, තිස්ස, මාතර භාමිනේ, පියල්ගේ මව යන අයගේ පැතිවලින් අතීතාවර්ෂන ස්වරූපයෙන් කියවේ. අනුලා කථාවට කෙළින් ම හවුල් වන්නේ හවැනි පරිච්ඡේදයේ සිටය. දහහතර වන පරිච්ඡේදය පමණ තෙක් ඒ පවුලේ සියලු තතු පැවසෙනුයේ අතීතාවර්ෂන ස්වරූපයෙනි; එහෙත් අනුපිළිවෙලින් නොවේ. ඒ වනවිට පියල් රෝගාතුරවී අතිශය දුබල තත්වයකට වැටේ. මෙම පරිච්ඡේදය අවසන් වීමට පෙර ඇලන්ගෙන් තවත් ලිපියක් ලැබුණු බව සඳහන් වන හෙයින් දැන් ස්ථිර වශයෙන් ම මුලදී කතාව ඇරඹූ නැත පසුකර ගොස්ය. ඒ සමඟ ම නාලිකාට එවන ලද අනෙක් ලිපියෙහි ඇලන් තවත් විවාහයක් කරගත් බව සඳහන් වේ. මුල් ලිපියත් මේ විවාහයත් අතර පරතරය පවසා නැතත් අවුරුද්දක් දෙකක් වත් වී යයි සිතීම වටී. ඉතිරි පරිච්ඡේද දෙකින් පියල්ගේ මරණය තෙක් කථාව ඉදිරියට යයි. කලියුගයේ කතාරටාව විභාග කිරීමේ දී, අනුපිළිවෙලින් සිද්ධි ගැලපීම ගැන නොතකා දීර්ඝ කාල පරිච්ඡේදයක් අලලා වුව නවකථාවක් නිර්මාණය කළ හැකිබව ප්‍රත්‍යක්ෂ වෙයි.

සාම්ප්‍රදායික කථාවක අනාවරණය, සංකීර්ණත්වය, උච්චාවස්ථාව, නිරාකරණය, යන සතර අංශයක් ඇති බව කියනු ලැබේ.³⁵ මාර්ටින් වික්‍රමසිංහගේ නවකථා වැඩි ගණනකට පොදු වූ ලක්ෂණයක් සේ පෙනෙන්නේ ඒ බෙදීම කෙරෙහි වැඩි සැලකිල්ලක් නොදැක්වීමය. ඒ වෙනුවට මොහු කරනුයේ විවිධ වර්ත ලක්ෂණ ඇති පුද්ගලයන් කරලියට පමුණුවා ඔවුන්ට තම කොටස් රහපෑමට ඉඩ හැර බලා සිටීමය. මෙය දක්ෂ ලේඛකයෙකුගේ ලක්ෂණයකි. එකක් නොව අක්ෂ කීපයක් වටා ස්ථල කීපයක සිට ක්‍රියාකාරී වන වර්ත මගින් වික්‍රමසිංහ කථාව පෙරට ගෙන යන්නේ. සාමාන්‍යයෙන් ඔහුගේ කථාවක කඳු දෙකක් හා සමාන සංකීර්ණත්ව දෙකක් ද, උස් මුදුනකට සමකළ හැකි උච්චාවස්ථාවක් ද දැකිය හැකි වේ. උච්චාවස්ථාවේ සිට කථාව විභා කෙළවරට පත්වෙයි. ඒ අතර ඇත්තේ තැනිතලා, මීටියාවත්, ප්‍රපාත ආදියයි. මතු දැක්වෙන සටහන බලන්න:

කෘතිය	1 වන සංකීර්ණත්වය	2 වන සංකීර්ණත්වය	උච්චාවස්ථාව
ගම්පෙරළිය	නන්ද හා ජිනදස අතර විවාහය	නන්ද හා පියල් අතර විවාහය	ජිනදසගේ මරණය
කලියුගය	ඇලන්ගේ භිතුවක්කාර විවාහය	නාලිකා කබලානට ප්‍රේම කිරීම	පියල්ගේ මරණය
යුගාන්තය	මුල් වැඩ වර්ෂනය	මාලින් මෙහෙයවූ 2 වන වැඩ වර්ෂනය	මැතිවරණ පොරය
කරුවල ගෙදර	නිනන් දෙවන බිරිඳක් ගැනීම	පළමු බිරිඳ පලායාම	සිරිමල්ගේ විවාහය
විරාගය	සරෝජිනීගේ විවාහ යෝජනාව බිඳවැටීම	බනී ජිනදස හා විවාහවීම	අරචින්ද රෝගාතුරවීම

අහම්බෙන් සිද්ධ වූ සාමාන්‍යයක් වුවත්, යුගාන්තයෙහි හැර පූර්වෝක්ත අනෙක් හැම කෘතියකම පෙනෙන සංකීර්ණ - උච්චාවස්ථා විවාහයන් මරණයන් කේන්ද්‍ර කර ගෙන ඇති සැටි පෙන්වා දිය හැකිය.

දෘෂ්ටි කෝණය සහ කතා රටාව අතින් සමාන නුවුවත්, කලියුගයේ ඇලන්ගේ පොතක් තරම් දිග ලිපියක්, විරාගයේ අරචින්දගේ ආත්ම වර්ත කථාවක් අතර සාමාන්‍යයක් දැකිය හැකිය. ඇලන්ගේ ලිපියත් එක් ලෙසකින් ආත්ම වර්ත කථාවකි. මෙම කෘති

35. බලන්න: නවකතා නිර්මාණය හා අවබෝධය, 95 පි.

දෙකේ නිර්මාණ ශිල්ප ධර්ම විභාග කිරීමෙන් සමාන ලක්ෂණ ඇති අවස්ථා දෙකක් කුසලතා ඇති ලේඛකයෙකු අතින් නවතාවෙන් යුක්තව, එකිනෙකට වෙනස් ස්වරූපයෙන් සංග්‍රහ වන හැටි අවබෝධ කර ගත හැකියි.

සාර්ථක නවකථාවක විශේෂාධ්‍යානය යොමු වන මූලික කරුණ වන්නේ වරිත නිරූපණයයි. මාර්ටින් වික්‍රමසිංහ වරිත නිරූපණය කරන්නේ කෙසේද? මිහිඟුව, රෝහිණි ඇතුළු ඔහුගේ මුල් නවකථාවල දී ප්‍රමුඛත්වය ලැබී ඇත්තේ සිද්ධි වටා ගෙනුණ කථාවටය. සිංහල නවකථාවලියේ පළමු වරට සජීවී, විශ්වසනීය වරිත නිර්මාණය කෙරෙන්නේ ගම්පෙරළියෙහි බව කිව මනාය. එතැන් සිට ලියන ලද නවකථා වර්ගී සංග්‍රහ වූ ප්‍රධාන වරිත මෙන් ම අප්‍රධාන වරිත ද ඒ ඒ අයගේ හොඳ-නරක, ප්‍රබල දුබල කම් ආදිය අන්තර්ගත වන සැටියෙන් පරිපූර්ණ ලෙස වරිත නිරූපණය කිරීමෙහි ලා වික්‍රමසිංහ දක්වා ඇත්තේ විශිෂ්ට සාමර්ථයක් බව ප්‍රත්‍යක්ෂ වෙයි.

ස්වකීය කෙටිකථාවල අංශු මාත්‍ර වශයෙන් සංග්‍රහ කරන ඇතැම් වරිත හා වස්තු නවකථාවලින් පරිපූර්ණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම වික්‍රමසිංහ විසින් අනුගමනය කරනු ලැබූ එක් පිළිවෙතකි. කයිසාරුවත්තේ මුහන්දිරම්, මාතර භාමිනේ, නන්ද, අනුලා, තිස්ස, කත්තිරිනා, ලැයිසා, අරවින්ද, බලදස යනාදී වරිතයන්ගේ ලක්ෂණ අඩු වැඩි ප්‍රමාණයෙන් ඔහුගේ කෙටිකථාවල ද පෙනේ. මුදියන්සේ මාලා, මව, මහල්ගෙදර යන කෙටිකතා විශේෂයෙන් සඳහන් කරනු වටී. මව නම් කෙටිකතාව විභාග කිරීමේදී එහි එන සෑම නම් වරිතය තුළ තිස්ස, අරවින්ද යන දෙදෙනා ම සිටින සැටි පෙනී යයි. අනෙක් අතට කෙටිකතා මගින් සාර්ථකව ඉදිරිපත් කරන ලද ඇතැම් වරිත හා සිද්ධි කලින් ලියූ දුර්වල නවකථා තුළ ද දැකිය හැකිය. උදහරණ වශයෙන් සිතා නම් නවකථාවේ එන කර්ලිනාභාමිගේ කෝපිකඩය හා එහි දී කෝපි බොන මහල්ලා පිළිබඳ පුවත සිහි ගන්වන කෙටිකතාවකි බවගල්.

ඇතැම් විට බෙහෙවින් සමාන අවස්ථාවලට හෝ ගැටලුවලට හෝ මුහුණ දෙන වරිත ඒ ඒ පරිසරය අනුව වෙනස් වෙනස් ක්‍රියාකාරිත්වයන් දෙමින් නිරූපණය කිරීමට ඔහු සමත් වෙයි. විවාහය සම්බන්ධයෙන් මිහිඟුවේ මොලී ක්‍රියා කළ ආකාරයට නොවේ ගම්පෙරළියේ නන්ද ක්‍රියා කරන්නේ. ගම්පෙරළියේ මාතර භාමිනේත්, යුගාන්තයේ වැලිගම භාමිනේත් සමාන වරිත වුව ක්‍රියා කරන්නේත් සිතන්නේත් තමතමන්ට විශේෂ වූ ආකාරයටය. යුගාන්තයේ මාලිනුත්, අරවින්දත් දෙමගකට යොමු වූයේ පසුබිමක් මුහුණ දුන් ගැටලුත් සමාන නුවු හෙයිනි. ගම්පෙරළියේ නන්ද, අනුලා යන සොහොයුරියන්ගේත් කරුවල ගෙදර රතුභාමි, පොඩිභාමි යන බිරියන් දෙදෙනාගේත් ක්‍රියා කාරිත්වය විවිධය. වරිත නිරූපණයෙහි ලා වික්‍රමසිංහ පූර්වෝක්ත විවිධත්වයෙන් උපරිම ප්‍රයෝජන ගත්තේය.

කතුවරයා වරිතයන්ට නම් තුබුවේ සුපරීක්ෂාකාරී ලෙසිනි. දනසූරිය, කයිසාරුවත්තේ, සවිමන් කබලාන, වත්තුභාමි, අරවින්ද, බතී උදහරණයි.

වරිත ඉදිරිපත් කිරීමේ දී ඔවුනොවුන්ගේ වයස, උස, මහත, හැඩරුව ආදී විස්තර දක්වීම මිහිඟුවේ ද, ඊටත් වැඩියෙන් ගම්පෙරළියේ ද ප්‍රකට ලක්ෂණයකි.

“ඔහුගේ දෙකම්මුල වසා හෙවුණු සුදු රවුළ, එහි පලින් පළ වූ කළු කෙස් නිසා කැඩුණු කුරක්කන් ගොඩක් සේ පෙනිණ. කුඩා දරුවන්ට වදුරෙකුගේ මුහුණ සිහිකර-

වන මේ රැවුළු, මුහන්දිරුමගේ තලතුනා පෙනුමට වඩාත් තුඩු දෙන්නකි. තරයේ පියවෙන හෙස්පුවක දෙපියන මෙන් දත් වසා පියවෙන සින් තොල් සහල වඩාත් හොබ වන්නකි.’³⁶

හැඩරුව විස්තර අවශ්‍ය වන්නේ ඉන් ඒ වර්තයට අත්‍යවශ්‍ය මෙහෙයක් ඉටු වෙතොත් පමණි. එහෙත් ගම්පෙරළියේ දී පවා එවැනි වර්ත විස්තරවලින් අපේක්ෂිත ප්‍රතිඵල ලබා නැති සේය. “වදුරකුගේ මුහුණ සිහි කරවන මේ රැවුළු”, “හෙස්පුවක දෙපියන මෙන් දත් වසා පියවෙන සින් තොල් සහල” යන භාෂ්‍යාත්පාදක කියුම් ඒ වර්තයට නොගැළපේ. පුද්ගලයන්ගේ රුව දැක්වීමේ දී කිසියම් අවයවයක් දෙස භාෂ්‍යයෙන් බැලීම කර්තෘ පුරුදු කර ගත් සිරිතකි. “පියල්...යටි තොලද එයින් වැසුණු කුඩා කටක් ද කපු පුහුලමක් වැනි නැහැයක් ද ඇති තරුණයෙකි” (36 පි.) යනු තවත් උදාහරණයකි.

මේ දුර්වලකම වටහාගත් නිසා දෝ යුගාන්තයේ පටන් අනෙක් කෘතිවල දී වර්ත-වල හැඩරුව දෙස සිතා සෙමින් බැලීම අත්හරින ලදී. ආත්ම වර්තයක ස්වරූපය ගන්නා කෘතියක වර්ත හැඩරුව ඉදුරා දැක්වීමට පිළිවන් කමක් නැත. එහෙත් විරාගයේ දී අත්‍යවශ්‍ය යයි සිතූ එක් තැනෙක පමණක් අරච්ඡිතයේ හැඩරුව පෙන්වීම සඳහා අනෙක් ක්‍රමයක් යොදා ගනී; එනම් වර්තය කැඩපතක් ඉදිරියට පැමිණවීමය.

“සුදු කලිසමකුත් කබායකුත් හැඳගත් මම කන්තාඪිය ලඟට වී හිස පිරුවෙමි. මදක් පැදුන තට්ටය ඇති මගේ හිසෙහි කළු කෙස් අතරින් පැසුණු කෙසක් සොයාගත හැක්කේ අමාරුවෙනි. මීට පෙර නොවූ විරූ පරිදි මගේ මුහුණ වෙනස් වී තිබෙනු දුටු මා තුළ බියක් හටගත්තේය.”³⁷

හැඩරුව විස්තර කිරීමෙන් වැලකී වුව වර්තයන්ගේ ක්‍රියාකාරිත්වය රූපණය කිරීමෙන් වර්ත ස්වරූපය පෙන්විය හැකිය. වික්‍රමසිංහ මේ බව ද දැනගෙන සිටි ලේඛකයෙකි.

“වෙරළට ලඟාවන කිනත් සරම ගලවා හිසෙහි දවටා ගනියි. අමුඩය ඇති ඔහු දූල කරින් ගෙන දණට ළංවන තරම් දියට බැස ඇවිදියි. විදුරු දියාරුවක් වැනි කර්ජ්ජේහි පිනන මාළුවන් දකින විගස ඔහු දූල කරින් ගෙන විදහා තුන්හුලස් කොට නමා ගන්නා දකුණු අතෙහි රඳවා එල්ලෙන දූල්පටක් අල්ලා ගනියි.....”³⁸

කර්තෘ පෙරට අවුත් කිනත්ගේ හැඩරුව ආදිය කෙළින් ම නොකියතත් මේ පාඨය තුළින් කිතත් පාඨකයා ඉදිරියේ ඇස් පතා පිට සිටී.

කථා කලාව දන්නා ලේඛකයා පාඨකයා ඉදිරියට පැමිණ ස්වකීය අධිකාරිත්වය යටතේ වර්ත දැක්වීමෙන් වළකී. කලියුගය, විරාගය, යන කෘතිවල දී එම අඩුපාඩුව සම්පූර්ණයෙන් ම මෙන් මහහරවා ගෙන ඇත්තේය. කලියුගයේ පියල්ගේත් නන්දගේත් වර්ත ඒ දෙදෙනාගේ ක්‍රියාකලාපයටත් වඩා ඇලන්ගේ ලිපිය සහ මාතර භාමිනේ, පියල්ගේ මව, අනුලා, තිස්ස, නාලිකා යන අයගේ කියුම් කෙරුම් හා හැසිරීම් ද මගින් ඉදිරිපත් කිරීම උදාහරණයකි.

36. ගම්පෙරළිය, 18 පි.
37. විරාගය, 212 පි.
38. කරුවල ගෙදර, 10-11 පිටු.

වරින්, සිද්ධි යන දෙකේ සමතෝලනයෙන් කථාව රූපණය කරන ශූර ලේඛකයා දෘෂ්ටි කේන්ද්‍රය (centre of vision) වෙත ස් කිරීමෙන් උපරිම ප්‍රයෝජන ලබයි. වික්‍ර-පටයක එන දර්ශන ආසන්න, දුරස්ථ ආදී වශයෙන් වෙනස් වන්නා සේ දක්ෂ ලේඛකයා විසින් වරිත අවස්ථාදිය පාඨකයාට පෙන්වන්නේ විවිධ දෘෂ්ටි කේන්ද්‍ර මගිනි. මෙහිදී සෘජු දර්ශන, පරිදර්ශන යන මාර්ග දෙක විශේෂයෙන් යෙදේ³⁹ මාර්ටින් වික්‍රමසිංහ මේ ශිල්පධර්මයෙන් ප්‍රයෝජන ගත් ලේඛකයෙකි.

III

වරින් නිරූපණයේ දී සංවාද හෙවත් ඒ ඒ වර්තයන්ගේ මූලික නංවන බස්වහර අතිශයින් වැදගත් වෙයි. සංවාදවල දී ව්‍යවහාර භාෂාව උපයෝගී කර ගැනීම මාර්ටින් වික්‍රමසිංහ අතින් ඊට පෙර නවකථා ලියූ හැම ලේඛකයෙකුට ම වඩා සාර්ථකව කෙරිණ.

එහෙත් වික්‍රමසිංහගේ සංවාදවල පොදුවේ දැකිය හැකි ප්‍රධාන දුර්වලකම් දෙකක් පෙන්වා දිය හැකිය. එකක් නම් වර්තයන්ගේ මූලික නගා ඇති බය බොහෝ අවස්ථාවල කෘත්‍රිම ස්වරූපයක් ගැනීමය. එය කථන භාෂාවෙන් ලේඛන භාෂාවෙන් සංකලනයක් සේ පෙනේ. අනෙක් දුර්වලකම නම් විවිධ දූන උගත්කම්, සමාජ පසුබිම්, වයස්, ආකල්ප දරන හැම වර්තයක් ලවා ම එක් බඳු පද ගැලපීම් ඇති බස්වහරක් කථා කරවීමය. ඔහුගේ නවකථාවල හමු වන ගමියාත්, නාගරිකයාත්, උගතාත්, කම්කරුවාත් දෙවන්නේ එකම වහරකි. සංවාද සඳහා වික්‍රමසි හයන් විසින් අවිශේෂයෙන් උපයෝගී කර ගනු ලැබුවේ නගරයටත් ගමටත් අතර සමාජයක වෙසෙන මධ්‍යම පංතිකයන්ගේ බස්වහරකැයි අනුමාන කළ හැකිය.

නිර්මාණ සාහිත්‍යයේ සාර්ථකත්වය කතුචරයා විසින් උපයෝගී කරගනු ලබන භාෂාව මත රඳා පවතී. මුල් යුගයේ සිංහල නවකථා කරුවන් වූ සයිමන් ද සිල්වා, පියදස සිරිසේන, ඩබ්ලිව්. ඒ. සිල්වා ආදී හැම ලේඛකයෙකුට ම මෙම අභියෝගයට මුහුණ දීමට සිදු විය. යට පෙන්වා දෙන ලද පරිදි සංවාදවල දුර්වලකම් ඇතත් නවප්‍රබන්ධ විෂයෙහි භාෂාව සාර්ථක ලෙස උපයෝගී කරගත් පළමු වැනි ලේඛකයා මාර්ටින් වික්‍රමසිංහ යයි කිව හැකිය. නිර්මාණ ලේඛන සඳහා අවශ්‍ය යථාර්ථ රීතියට උචිත බස් වහරක් නිපදවා ගැනීමට ඔහු සමත් විය. එය සාමාන්‍ය අලංකාරාදියෙන් පිරි වර්ණනාත් මක භාෂාවක් නොවේ. සෘජු, නිරවුල්, එහෙත් භාවාර්ථවත් භාෂාවකි.

භාෂාව වසභ කරගත් ලේඛකයාගේ තවත් උපකරණයක් නම් සංකේත භාවිතයයි. වික්‍රමසිංහ මුල් කාලයේ පටන් ම සංකේත භාවිතය කෙරෙහි උනන්දු වී ඇත්තේය. ගම්පෙරළිය ආරම්භයේ දී අභිරුචියෙන් ඉදිරිපත් කරනු ලබන සංකේත දෙකක් වේ. එකක් කොග්ගල හෙවත් දේවාලේගලයි; අනෙක් මහගෙදරයි. මෙයින් මහගෙදර මුළු කෘතිය පුරා අරුත් දනවන සංකේතයක් බවට පත් වී ඇති අතර කොග්ගල සංකේතය නම් අර්ථවත් කර ගත් බවක් නොපෙනේ. වරින්වලටත් අවස්ථාවලටත් උචිත පරිදි සංකේතයන්ගෙන් උපරිම ප්‍රයෝජන ගෙන ඇති කෘතිය නම් විරාගයයි.

මෙතෙක් සිංහලයෙන් ලියවී ඇති උසස් නවකථා කීපයක් ම මාර්ටින් වික්‍රමසිංහ අතින් නිර්මාණය වූයේ ඔහු අන්තර්ගත කරුණුත් ශිල්පධර්මත් කෙරෙහි එක සේ සැලකිලිමත් වූ නිසාය.

39. See *Craft of Fiction*, p. 67 ff.; නවකතා නිර්මාණය හා අවබෝධය, 58 පි.

1 වන සටහන

ගම්පෙරළිය: වර්ෂ හා දින වකවානු

1. කථාව ආරම්භ වන දිනය (4 පි.) .. .. . 1904 අප්‍රේල් 10 ද පමණ
2. එවිට පියල්ගේ වයස අවුරුදු 25 (4 පි.)
3. එවිට කිස්ස ගේ වයස අවුරුදු 10 (15 පි.)
4. එවිට සාද ගේ වයස අවුරුදු 45 (9 පි.)
5. එවිට කන්තිරිනා ගේ වයස අවුරුදු 40 (27 පි.)
6. එවිට මාතරහාමිනේ ගේ වයස අවුරුදු 47 (26 පි.) (ඇය කන්තිරිනාට අ. 7 කට වැඩිමල්)
7. විවාහවෙද්දී ජිනදාසගේ වයස අවුරුදු 35 (7 පි.)
8. විවාහවී හමසකට පසු කයිසාරුවත්තේ මලේය (85 පි.)
9. මේ වන විට කිස්සගේ වයස අවුරුදු 18 (86 පි.)
10. අංක 1, 3, 8 සහ 9 අනුව කථාව ආරම්භයේ සිට කයිසාරුවත්තේගේ මරණය තෙක් ගත වූ කාලය අවුරුදු 8 යි 1912
11. ජිනදාසන් නන්දන් මහගෙදර පදිංචියට ආවේ විවාහ වී අවුරුදු එකහමාරකින් (98 පි.)
12. අංක 8 සහ 11 අනුව වර්ෂය 1913
13. පිරිත: මහ ගෙදර පදිංචියට අවුත් දෙමසකින්
14. ප්‍රසූතියෙන් පසු අසනීප වූ නන්ද හමසකින් පමණ යළි සුව ලැබුවාය
15. ඉන් ටික කලකින් ජිනදාස සිංහලේ යයි 1914-1915
16. ජිනදාස සිංහලේ ගොස් අ. 6 ක් ලියුම් එව්වේ නැත. (171 පි.)
17. ඔහු මළබව ආරංචි වී හමසකට පසු නන්ද සහ පියල් විවාහ වෙති (207 පි.) .. 1921-1922
18. අංක 2 සහ 17 අනුව මේ වනවිට පියල්ගේ වයස අ. 42 පමණය.

2 වන සටහන

කලියුගය: වර්ෂ හා දින වකවානු

19. විවාහ වී අ. 2 කින් පියල් සහ නන්ද කොළඹ පදිංචි වෙති (ගම්පෙරළිය 59 පි.) 1923-1924
20. ඇලන් ඉපදුණේ කොළඹ දීය.
21. ඇලන් හිතුවක්කාර ලෙස විවාහ වන්නට ඇත්තේ 21 පිරුණාට පසුය 1944
22. ඇලන්ගේ ලිපිය ලැබුණේ රට ගොස් අ. 10 කට පසුය 1954
23. මේ වන විට පියල්ගේ වයස (42+31) 73 ක් පමණය.
24. මෙතැන් සිට පියල්ගේ මරණය තෙක් කාලය සඳහන් නැත. සිදුවීම් අනුව අවුරුදු තුන හතරකින් ගත විය යුතුය. 1958

3 වන සටහන

යුගාන්තය: වර්ෂ හා දින වකවානු

25. නාලිකා සහ සවිමන් කබලාන විවාහ වූයේ පියල්ගේ මරණින් පසුව විය යුතුය 1958-59
26. මොවුන්ගේ පුත් මාලින් එංගලන්තයට ගොස් උපාධි ලැබ පෙරළා එද්දී වයස 22ට වැඩිවිය යුතුය.
27. මේ අනුව කථාව ඇරඹෙන්නේ පියල්ගේ මරණින් යටත් පිරිසෙයින් අවු. 24 කට පසුවය. 1982